

สสส ด่วนที่สุด

สสค. (eMail)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ร14134/64

27 ธ.ค. 2564 เวลา 11.22 น

ที่ สสส.ร.๑/๔๑๘๗/๒๕๖๔

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการดำเนินงานกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อพิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๘๔๕๑ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ขอความเห็นจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ต่อร่างพระราชบัญญัติการดำเนินงานกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ที่ยกร่างฯ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) สสส. จึงได้ทบทวนรายละเอียดของร่างกฎหมายฯ ดังกล่าว และมีความเห็นและข้อสังเกตสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ในร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณากร่างใหม่จากหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือผลกำไรมาแบ่งปันกัน ร่าง พรบ. ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ..... และหลักการในข้อกำหนดตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ โดยระบุว่า มุ่งเน้นที่การส่งเสริมองค์กรดังกล่าว เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ และภาคประชาสังคม รวมทั้งกำหนดกลไกการกำกับดูแลให้เปิดเผย โปร่งใสเท่าที่จำเป็น โดยได้กำหนดนิยามให้อยู่เฉพาะ การรวมกลุ่มเพื่อจัดทำกิจกรรมสังคม

ดังนั้น จึงขอเสนอให้ใช้คำว่า “องค์กรภาคประชาสังคม” แทน “องค์กรไม่แสวงหากำไร” จะเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันมากขึ้น และใช้คำว่า “ส่งเสริมการดำเนินงาน” มากกว่าการใช้คำว่า “การดำเนินงาน” หรือ “การกำกับ ควบคุม” เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของกฎหมายที่ระบุว่า มุ่งเน้นการส่งเสริมเป็นประเด็นหลัก โดยรวมจึงเสนอปรับเป็น “ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการดำเนินงานกิจกรรมขององค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.”

ซึ่งการปรับดังกล่าวจะสอดคล้องกับบรรทัดฐานในระดับสากล ที่ได้มีความร่วมมือของนานาชาติในการจัดทำเครื่องมือเพื่อชี้วัดศักยภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมในแต่ละประเทศ โดยการประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงานและบริบททางกฎระเบียบภาครัฐในการส่งเสริมการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพและป้องกันไม่ให้นัยแอบแฝง โดยใช้ดัชนีความยั่งยืนขององค์กรภาคประชาสังคม (Civil Society Organization Sustainability Index หรือ CSOSI) ที่มีการพัฒนามาตั้งแต่ปี ๑๙๗๗ โดย USAID, FHI๓๖๐ และ International Center for Not-for-Profit Law (ICNL) ค่า CSOSI นี้ยังมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index) และคะแนนความ

สำนักกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

อาคารศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ

99/8 ซอยงามดูพลี แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กทม. 10120

โทร +662.343.1500 โทรสาร +662.343.1501

www.thaihealth.or.th

ยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ที่เป็นเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีของประเทศไทยด้วย ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้ค่าคะแนนอยู่ในระดับกลาง ๆ และลดลงเล็กน้อยจากการใช้ ม.๔๔ ที่ถูกตีความว่าส่งผลให้เสรีภาพในการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมมีความจำกัดมากขึ้น รวมถึงก่อให้เกิดความไม่มั่นคงและไม่ต่อเนื่องในการเข้าถึงเงินทุนในการทำงานระยะยาว

๒. ควรมีสำนักงานที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน ทำหน้าที่ขับเคลื่อนให้เกิดการส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยจะต้องมีภารกิจ อำนาจ ความเป็นอิสระ งบประมาณที่ชัดเจน ตามภารกิจสำคัญของหน่วยงานนี้ เช่น การขึ้นและระงับทะเบียน การจัดทำฐานข้อมูลและเปิดเผยต่อสาธารณะ การส่งเสริมกลไกธรรมาภิบาลและประเมินผล การสร้างการมีส่วนร่วมและรับข้อร้องเรียนจากสาธารณะที่มีต่อองค์กรภาคประชาสังคม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานของภาครัฐในการส่งเสริมและกำกับดูแลการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม รวมถึงสร้างประสบการณ์ที่ดีในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับองค์กรภาคประชาสังคม

๓. ภาคประชาสังคมในประเทศไทยปัจจุบันมี ๒๔๑,๖๗๐ องค์กร ได้แก่ องค์กรพัฒนาเอกชน ๓๒,๙๗๖ องค์กร องค์กรภาคประชาชน ๒๐๘,๖๙๔ กลุ่ม และกลุ่มพลังพลเมือง ดังนั้น ในการประชาพิจารณ์ร่างพระราชบัญญัตินี้โดยรวม โดยเฉพาะ ในหมวดสองที่ว่าด้วย การดำเนินการขององค์กรไม่แสวงหากำไร ควรเปิดรับฟังความคิดเห็นในหลากหลายภาคส่วนของสังคม ว่าควรมีมาตรการอย่างไร เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการส่งเสริมให้องค์กรภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศในระยะยาว และการป้องกันภัยแอบแฝงจากการฉกฉวยประโยชน์จากการส่งเสริมของภาครัฐ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุปรีดา อุดลยานนท์)

ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ประสานงาน : นางภรณ์ ภูประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนัก

สำนักสนับสนุนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ สสส.

โทร. ๐๘๑-๘๕๖-๓๐๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : poranee@thaihealth.or.th